

УДК 338.483.12:069

Роман СКАБАРА, Наталія КОКОТКО

Львівський державний університет фізичної культури

ПЕРЕДУМОВИ ВИКОРИСТАННЯ МУЗЕЙНОГО ФОНДУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ТУРИСТИЧНОГО РЕСУРСУ

Культурна спадщина, що залишилася на території Львова і області, перебуває під опікою інституцій різних відомств і, переважно, перебуває у музейних фондах. На нашу думку, актуальними є наукові дослідження, метою яких є аналіз проблем та перспектив використання історико-культурних туристичних ресурсів, зокрема музейного фонду, і напрацювання практичних рекомендацій для вирішення виявлених проблем.

Вважаємо, що музейний туризм – це специфічна діяльність музеїв у сфері пізнавального туризму з виробництва і реалізації різних туристських продуктів музейного характеру (створення експозицій, організація екскурсій, музейних магазинів тощо), а також, здебільшого, з організації туристичного циклу (проживання, харчування, трансфер, інформаційне забезпечення).

Розвиток музейного туризму ґрунтується на ідеї комплексного показу пам'яток історії і культури територій, що входять в коло наукового, просвітницького та інших традиційних інтересів музею, зумовлених особливостями і складом тих чи інших музейних колекцій.

Львівська область є найбільшою в Україні за кількістю, різноманітністю і ступенем збереження історико-культурних пам'яток, зокрема тих, що належать до архітектурно-містобудівної спадщини. Найціннішими є пам'ятки стилістичних епох готики, ренесансу, бароко, класицизму, історизму й модерну. В області на державний облік узято 3659 пам'яток архітектури й містобудування, з яких 794 – національного значення.

Основна частина історико-культурних, зокрема історико-архітектурних, пам'яток у Львівській області розміщені в обласному центрі, містах Жовква, Белз, Золочів, Дрогобич, Старий Самбір, Рава-Руська, населених пунктах, що утворюють Золоту підкову Лева.

Окремі музейні предмети та колекції становлять особливо цінну частину національного культурного надбання, є раритетами світового значення.

Як свідчать дані Львівського обласного управління статистики, на кінець 2014 р. на території Львівської області діяло 19 музеїв, що на дві одиниці менше, ніж у попередньому році, але на 5 більше, ніж у 1990 р.

Упродовж 1990–2014 рр. кількість відвідувань діючих музеїв Львівської області скоротилася на 35 % (з 2246,0 тис. відвідувань у 1990 р. до 1670,5 тис. відвідувань у 2014 р.); цей показник поступово збільшується, починаючи з 2000 р. Одночасно зростає і показник відвідуваності музеїв, що розраховується на 100 осіб населення: з 39 у 2000 р. до 65 у 2014 р. [1].

Музейний фонд області у 2014 р. – це 1158,1 тис. експонатів, з яких упродовж року доступними для відвідувачів були лише 47,3 тис. або 4,1 %; 93,6 тис. експонатів (8,1 %) потребують різного рівня реставрації, 93,2 % експонатів музеїв Львівської області належать до державної частини Музейного фонду України.

Якщо брати до уваги інформацію Львівського обласного управління статистики, то у 2014 р. 92,9 % відвідувань музеїв припадає на 11 музеїв Львова, решта – на музеї, що діють у Дрогобичі, Самборі, Стрию, Бродівському, Городоцькому, Дрогобицькому і Кам'янка-Бузькому районах області. Такі просторові диспропорції є традиційними.

Чарівність львівської атмосфери, своєрідний характер міста, як і всієї Львівщини, приваблює багатьох туристів. Допомогти їм краще пізнати Львів, ближче ознайомитися з його історичними, меморіальними, архітектурно-мистецькими пам'ятками, встановити ділові стосунки та добре відпочити допоможуть унікальні музеї.

Співробітництво музеїв і туристичної індустрії пов'язане зі спільною ресурсною базою для розвитку цих видів діяльності, ґрунтується на сучасних тенденціях як у вдосконаленні роботи музеїв, так і у формуванні попиту на туристичний продукт. Однією з таких тенденцій є поступовий перехід від дослідження і збереження окремих пам'яток культури і природи до дослідження і збереження спадщини у її цілісності і багатоманітті. Це вкрай важлива тенденція, яка визначає багато інших аспектів соціокультурного розвитку початку нового тисячоліття.

Отже, формування й реалізація спеціалізованої туристичної програми є серед можливостей кожного музею Львівської області.

Список використаних джерел

1. Головне управління статистики у Львівській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lv.ukrstat.gov.ua/>